

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

-Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13 - 74

Bazele învățământului moral în școala noastră secundară.

(Urmare II.)

Iar acum să trecem la analiza punctului de vedere al moralei creștine în problema generală a moralei.

Ce înțelegem sub religie? Definiții de ale religiei găsim o sumedenie; fiecare însă își are punctul ei de vedere. Unii o privesc ca o atitudine a întregii ființe omenesci față de o ființă supranaturală, alții ca un sentiment, contemplație, alții ca o credință și așa mai departe. Așa de ex. Kant privește „religia ca recunoașterea a datoriilor noastre drept porunci divine“, Tolstoi zice, că „religia este a face voia lui Dumnezeu“, iar Schleiermacher spune că ființa religiunii nu este nici cugetare, nici acțiune ci contemplație și sentiment, un sentiment nemijlocit de dependență față de nemărginit. Am luat aceste 3 definiții ca să se evidențieze mai ușor un lucru. Toate 3 privesc religia ca o dependență a individului sau mai bine zis a sufletului lui de o putere ce stă mai presus de el, numai că una pune pond în ce privește psihicul omenesc exclusiv pe inteligență, cealaltă pe voință iar a treia pe sentiment. Care ar avea mai multă dreptate? Răspunsul nu va fi tocmai așa de greu, dacă nu vom pleca de la psihic. Cum se prezintă el? Putem noi vorbi de o parte intelectuală a psihicului, care să stea izolată fără nici o legătură cu celelalte, sau este omul numai voință sau numai sentiment? E drept că în anumite momente poate predomina o latură, care să dea chiar coloritul general al felului de a fi al omului, nu putem spune însă că ea e curată, exemptă de orice amestecătură; dacă am

admite-o am putea ajunge foarte ușor la concluzia, că în om sunt 3 puteri independente una de alta și care acționează conform impresiilor externe sau forței lor imanente, condiționată de structura-i specială. Ori viața sufletească a ființei omenesci nu prezintă această diversitate; ea este un tot unitar, am putea zice un complex de elemente, care izolate nu există în realitate. Noi trăim fenomenele psihice cu întreaga ființă, și întrucât religia poate fi socotită ca un fenomen psihic, ea nu poate fi trăită altfel decât de întreaga ființă. Dar nu numai atât. Elementele înșiși ale religiei nu se adresează exclusiv unei laturi a psihicului. Ea este un sentiment de dependență și ca atare se adresează mai mult părții efective, dar nu e mai puțin adevărat, că devenind omul odată conștient de această dependență, el pune în mișcare partea intelectuală prin însăși procesul de judecată prin care a ajuns la această concluzie a dependenței, iar conștiința acestei dependențe îi determină atitudinea, acțiunile vieții zilnice, precum și felul de a fi, luat în întregime; deci și partea volițională își dă tributul ei. Iată prin urmare cum trebuie privită religia din punct de vedere subiectiv omenesc. Concluzia nu este absolută, ea se poate discuta, dar ceea ce rămâne sigur este faptul unității vieții sufletești și ca atare și a complexului tendințelor și atitudinelor, pe care omul le are în fața unei probleme ca acele de care ne ocupăm.

Tot ce am spus până acum însă nu ar explica întru nimic necesitatea religiei din punct de vedere psihic; am văzut numai atâtă, că religia întrucât este un fenomen subiectiv, ea nu poate fi decât a întregii personalități și nici decum a unei laturi a vieții sufletești. Din definițiile date mai

sus: a rezultat că religia în primul rând înseamnă o dependență — pe noi acum nu ne împoartă dacă ea se referă la un Dumnezeu personal sau substanțial; la ceva mistic, neexplicabil sau numai la ceva ce trece marginile posibilității noastre de cunoaștere; vorba e că există conștiința unei dependențe și ca atare intră iarăși în cadrele psihicului și prin urmare ne e permis să cercetăm și să tragem concluzii.

Nu e locul de a cerceta mai amănunțit dacă sentimentul religios și cu el întregul fenomen al religiei, al ideii de dependență, este ceva primordial în sufletul omenesc, adecă intră ca un element constitutiv în complexul unitar al vieții sufletești ca având motivele proprii de genază și dezvoltare sau este un rezultat al altor sentimente ca de exemplu sentimentul fricii, al iubirii, precum și al influinței mediului, care fără îndoială poate determina direcția de dezvoltare a individului în o măsură oareșcare prin influințele continue, fie conștiente fie inconștiente. Că sentimentul religios este ceva inerent naturii umane și nu este numai ceva infiltrat de mediu social, ne pot adeveri pe lângă alte multe dovezi din viața popoarelor sălbatice și cazurile surdo-muților, cari și ei ajung la ideea unei puteri supranaturale. Dacă fenomenul religios este așa precum am spus, să vedem ce necesitate psihică satisface el.

„Personalitatea nu este o entitate, ea rezultă din o coordinare a stărilor fără îndoială reînnoite“. Această coordinare a stărilor psihice, sub care să nu înțelegem o iuxtapunere a lor, nu este numai un rezultat al influințelor externe ci și al tendințelor interne proprii vieții sufletești, care nizește după unitate. Cum să înțelegem această unitate de care vorbeam. Colaborarea nu este însă totdeauna echilibrată — aceasta în anumite margini constituie chiar un bine, pentru că altfel ar duce la un fel de monotonie — dar dezechilibrul poate trece aceste margini. Ce ar putea restabili aceea unitate decât o idee dominantă. Sau ca să fim mai preciși: psihicul poate fi stăpânit de pasiuni, dorințe puternice, care sunt greu de sa isfăcut, ba poate că satisfacerea lor ar duce la nimicire; iar în cazul acesta ideea dependenței sau poate chiar și ideea unui ideal formează punctul

stabil, punctul de direcție în aceea coordonare. Ori faptele vieții zilnice par a ne autoriza să vedem în religie ideea de direcție a evoluției personalității, nu singura posibilă fără îndoială dar prima ca vechime și care rămâne mai eficace la marea majoritate a oamenilor. Ea tinde a realiza armonia stărilor și tendințelor, organizarea în o unitate ierarhică, cu un cuvânt tinde la edificarea persoanei. Ideea religioasă însă ca linie indisolubilă nu unește numai tendințele spontane ale fiecărui suflet în parte ci ea mai constituie și punctul de unire al tuturor sufletelor între ele, precum și al tuturor sufletelor cu universul, cu necunoscutul, cu tot ceea ce trece peste marginile posibilității experienței. Luat din acest punct de vedere fenomenul religios, morala religioasă n'ar fi altceva decât mijlocul cel mai bun de a întreține și a asigura aceea unitate necesară fiecărui individ în parte, de a întări legătura între singuraticile suflete și a menține vie ideea unei dependențe. Și atunci am putea spune că bine este tot ceea ce promovează, ceea ce contribuie la susținerea și întărirea acestor legături, iar rău tot ce micșorează, împedecă aceleași linii de contact.

Acum o mică comparație între principiul moralei laice și cel al moralei religioase. Amândouă vreau să stabilească ce e bun și ce e rău, ca astfel omul să urmeze calea binelui și să înconjure pe cea a răului, pentru că dacă nu au fost oamenii de aceeași părere în ce privește noțiunea binelui și noțiunea răului, în privința direcției de urmat în general luat au accentuat același principiu: „fă binele“. Atât morala religioasă cât și morala laică pleacă dela un principiu: una dela cel al dependenței iar cealaltă dela cel al dorinței de a trăi, sau de ex. socialismul dela cel al binelui comun, și așa mai departe. Și una și alta definesc binele și răul prin raportul în care stă individul sau colectivitatea cu acel principiu. Nici una nu neagă însemnătatea unui crez, care în cazul de față este identic cu principiul determinat mai sus. O diferență însă totuși există: pe când morala laică pleacă dela un principiu lumesc, pământesc, cea religioasă pleacă dela unul care încadrează în sine întreg universul și ca atare este și mai

încăpător și mai în stare de a primi micile modificări ale moralei de toate zilele. Altfel zis morala religioasă în special cea creștină prin caracterul ei mai general dă posibilitatea de a se accentua mai mult când un mijloc când altul fără ca în generalitatea ei să se altereze, căci e greșit a-se crede că morala creștină caută să reguleze toate acțiunile omului până în cele mai mici amănunte, ea din contră pune în fața indivizilor idealul moral, care între împrejurările vieții noastre e drept cu greu sau poate nici odată nu s'ar putea ajunge: în același timp însă arată și căile pe care le crede ea de cele mai bune pentru a ajunge acolo. Nu teama de pedeapsă sau bucuria unei recompense în altă lume este promotorul faptelor morale, ci dorința și cu ea împreună și tendința de a ajunge acele idealuri. Idealul e drept, luat în general ar fi raiul, împărăția lui Dumnezeu. Dar ce este această împărăție alui Dumnezeu? Un loc plin de toate bunătățile, o stare de beatitudine a sufletelor ajunse în o altă lume? „Împărăția lui Dumnezeu nu este nici aici nici acolo ci este în sufletele voastre.“ Raiul nu este ceva dat numai pe lumea cealaltă, el este ceva ce se face începând pe lumea aceasta ceva ce omul își croște prin faptele lui; dorul de a lupta fie pentru tine fie pentru alții, mulțumirea de a îndeplini cât mai mult din cece asigură acele legături preconizate mai sus, sau raiul este o spiritualizare treptată care însă stă în strânsă legătură cu realitatea dată. Celelalte idealuri, baze ale moralității, dacă satisfac ceva, cel mult unitatea psihică a individului și a colectivității lăsând la o parte cea de a treia: ele nu țin seamă de totalitate, și de aceea fixează idealuri bune dar unilaterale sau prea strâmte.

După o schiță sumară putem conchide că, morala religioasă satisface în o mai mare măsură chiar necesitățile zilnice ale propriei noastre individualități decât orice altă morală.

Stabilit odată acest punct putem să analizăm în vreo câteva rânduri și însemnătatea ei pentru învățământul din școlile noastre secundare. Abstragând dela considerantele expuse mai sus, care mi se pare ar putea justifica în destul necesitatea

menținerii și cu ea și a intensificării învățământului respective a educației morale pe baze religioase, sub care intensificare nu trebuie să înțelegem o mărire a numărului orelor de religie de oarece ea se poate face și pe alte căi poate mai ducătoare la scop, abstrăgând zic dela acestea pe noi ne mai determină sau cel puțin ne poate determina și motive tradiționale. Viața noastră culturală, economică, socială nu s'au desvolat separat de cea religioasă ci ele au trăit și au evoluat întretăsându-se și contribuind cu puterea de creație la progresul celorlalte. Și să nu credem că se poate rupe așa ușor cu tradiția, această pacoste a sufletelor tinere dornice de expansiune, de libertate nețarmurită. Soartea a vrut să facem o tristă experiență pe spatele noastre proprii. De unde până pe la începutul secolului trecut progresam, ca să zic așa unitar, ajungând și noi în contact cu apusul ne-am avântat, dar ne-am avântat unilateral și anume în ce privește viața culturală, științifică, întrucâtva și economică, am lăsat însă la o parte neglijând aproape cu totul viața religioasă. Urmarea a fost creșterea treptată a unei indiferențe devenită mai apoi desconsiderare, care a avut darul de a depărta clasa intelectuală tot mai mult de clasa de jos, care își menținea credința veche în formele moștenite, pentru că pe ea o mulțimea în destul, pe când cărturarii se predau în concepții de altă natură mai capabile să le asigure și lor un fel de liniște. Această desbinere s'a resimțit și în învățământ în special cel secundar. Școala a ajuns să făurească suflete tinere cu totul deosebite în concepții față de masa mare din care au plecat. Răul nu ar fi așa mare dacă aceste suflete tinere cu elanul lor nestânjenit și cu pricepera lor adâncă, nu s'ar fi mărginit așa câștiga numai lor o concepție de viață superioară concepției masei din care s'au rupt, ci s'ar fi străduit să ridice cât de puțin și aceea masă greoaie spre a privi viața mai liber de prejudecăți. Și în această muncă, dacă vrei să ai izbânzi nu poți începe dela punctul opus, dela tendința de a dejosii ceea ce ți-se pare mai prejos de tine, ci din contră dela punctele care te leagă căutând să purifici ceea ce poți, să delături ceea ce nu core-

spunde împrejurărilor fără a lăsa însă locul gol ci căutând să-l umpli cu elemente vii. Atunci — cred — nu ni s'ar părea așa straniu nici nouă românilor, văzând — la alte confesiuni — cărturarul obosit de cercetările — migăloase pentru aflarea adevărului alături de muncitorul istovit de munca zilnică ridicând aceiași cântare de mărire în fața „Necunoscutului“.

Lucian Bologa.

Binefacerea.

— Predică —

O femeie bolnavă, care avea duhul neputinței de 18 ani și era gârbovă și nu putea să se ridice nici decum, a fost vindecată de Isus Christos în ziua Sâmbetei, care zi era ținută de jidovi ca și astăzi în mare cinste.

Iară mai marele sinagogei, s'a mâniat pentru că Isus o vindecase Sâmbăta și răspunzând zicea poporului:

„Șase zile sunt întru care să cade a lucră, deci întru acestea voind vă vinlecați, iară nu în ziua Sâmbetei“. Iară Domnul a răspuns lui și a zis: „Fățarnice, fiește care din voi Sâmbăta au nu-și desleagă boul sau asinul dela iesle și-l duce de-l adapă, dar' aceasta femeie bolnavă de 18 ani, au nu se cădea a se deslega din legătura aceasta în ziua Sâmbetei“. Și acestea zicând el se rușinau toți cei ce erau împotriva lui Isus.

Da, se rușinau toți cei ce sta împotriva lui și mai vârtos a trebuit să serușineze mai marele sinagogei, care ca fariseu ce era, nu grăia cuvintele lui pentru sfințenia Sâmbetei, ci mai ales pentru pizma și răutatea ce o nutrea și o purta el față de Isus Domnul, care prin minunile sale ce le făcea, atrăgea poporul către sine și pentru aceasta erau năcăjiți fariseii și mai marii sinagogelor evrești.

Ne prinde mirarea de pizma și de răutatea sufletului acelui om viclean, care fapta cea bună a vindecării o aseamănă cu un lucru de toate zilele, care nu ar fi iertat să se facă Sâmbăta când jidovii țineau zi de odihnă.

Dar' acel viclean și răutăcios fariseu și-a primit răspunsul potrivit dela Domnul,

când i-a spus că cine dintre voi nu-și desleagă Sâmbăta boul sau asinul lui dela iesle și-l duce de-l adapă.

Iată deci că Isus arată că sunt unele lucruri — precum sunt faptele cele bune — cari nu pot fi oprite a se face și în zi de sărbătoare ori de Sâmbăta cum țin jidovii, ci acele lucruri sunt iertate căci ele sunt spre binele și folosul acelora pentru cari se fac.

Dar' pizma și răutatea omenească vede și în lucrurile cele bune tot numai lucruri rele, precum a văzut și mai marele sinagogei evrești.

Pizma și răutatea sufletului omenesc, aceste lucruri diavolești, rod sufletul multor oameni și în ziua de astăzi ca în toate vremurile. Pizma și răutatea diavolului a scos pe Adam și Eva din Raiu; pizma și răutatea sufletului lui Cain a omorât pe fratele său Avel, care adusese jertfă bine primită lui Dumnezeu; pizma și răutatea celor vicleni de azi aduc nefericire și zile grele celor buni și plăcuți înaintea lui Dumnezeu.

Să aducem câteva pilde:

Un plugar harnic și destept își poartă toate lucrurile sale în bună rânduială. Pământurile lui vor fi arate, sămănate și plivite la timp, de aci va urma că și rodurile pământurilor acestui plugar vor fi îmbelșugate, vecinul său însă, om leneș și pizmătareț, îndată-i va băga de vină celui harnic, că el nu umblă cu lucru curat, căci prea-prea îi rodesc holdele, iar vitele încă-i sunt prea frumoase, aci nu poate fi lucru bun.

Adevărul însă este că plugarul cel harnic cu vitele lui cele frumoase, nu să scoală să le dea de mâncare când răsare soarele, ci le adapă și le țesală înainte de răsăritul soarelui, cel leneș și pizmuitor însă vede de vitele sale de obicei în revărsat de zori și le arată țesala numai din Duminecă în Duminecă. Astfel nu e mirare că nu poate da înainte, dar' cu gura tot el o ia mai nainte pizmui id și vorbind de rău pe cel harnic.

O femeie harnică, bună gospodină, încunjurată de 4—5 copilași în casă, îi ține pe toți curați, bine îmbrăcați și puși în rânduială în toată ziua, pe cei de școală îi trimite de dimineață cu cărțile în traistă

la școală, iar Dumineca și în sărbători își duce copilașii la sfânta biserică, învățându-i să se roage lui Dumnezeu și să crească în cuminenție și frica lui Dumnezeu; vecina de alături are abia o singură fată, aceea însă-i totdeauna somnoroasă, îi place lenea și șederea, mama ei nu o îndrumă nici odată la ordine, lasă după ea, Dumineca apoi și-o gătește ca pe o păpușe și-o pleacă la joc nu la biserică, apoi de altă parte dăi și dăi la hule și la ocări că vecina cu cei 4—5 copii par'că vrea să-i facă pe toți popi și preutese, căci tot la școală și la biserică stă cu ei.

Iată ce face pizma și răutatea sufletului omenesc, pentru aceea ferțiți-vă de aceasta buruiană diavolească, care omoară sufletul omului și orbește ochii celui cuprins de ea, precum a orbit și pe mai marele sinagogei evreești din Evanghelia de astăzi, care în orbia și răutatea lui pizmuia și pe Domnul Isus Hristos pentru că a vindecat pe biata femeia aceea, care era bolnavă de 18 ani.

Faceți deci bine celor neputincioși și slabi și-i ajutați pe ei ori în ce zi, căci Dumnezeu sfântul iubește pe făcătorii de bine și pe ajutători. Când vedeți că cineva este avizat la ajutorul altora, grăbiți-vă care de care mai întâi să-i dați ajutor, căci prin aceasta stârniți și în sufletul celor împetriți dragostea frățească petrecând, căci atunci și Dumnezeu sfântul se va milostivi spre noi și ne va da nouă bine și ajutor la năcaz și la dureri. Așa făcând iubitorilor, vom dobândi și fericirea cea veșnică de care și pe noi să ne facă părtași Domnul nostru Isus Hristos în veci, Amin.

Pr. N. Todea.

Semnele timpului

De o vreme încoace, mai ales publicul nostru intelectual de la orașe, cere dispense de cununie *în casă*. Cum însă nunta este o taină sfântă și un legământ, care are o influență mare și hotăritoare pentru viața celor ce se leagă în Domnul și iau unul asupra altuia sarcini și îndatoriri de cari pot să se țină cei cununați numai cu pu-

terea nevăzută a credinței în Dumnezeu, suntem și am fost de părere ca atari dispense să nu se acorde mai ales când se motivează cu lipsa unei toalete mai scumpe, ori cu cheltueli pentru trăsuri. Pentru numele Domnului, oare tinerii în floarea vârstei lor, în momentele cele mai solemne ale vieții lor, să nu poată merge frumos la braț — la o preumblare până la casa lui Dumnezeu?

Oare cu pălăria mai scumpă ori cu haina mai bogată se cunună omul și nu cu inima cea curată și cu curețenia sufletului femeii, care are să i fie inger păzitor?

Nu — nu Domnilor și Doamnelor, nu ne stricați legea străbunilor, nu cereți lucruri urite și neplăcute lui Dumnezeu, nu cereți ca preoții și slujitorii altariului să îndeplinească în o camera un act mare și sfânt — și în cealaltă cameră musafirii să ciocnească paharele și să fumeze țigări. Nu cereți să amestecăm fumul de tămâie, — jertfa ce se aduce la acest act, cu fumul de țigări și cu mirosul de parfumuri — ce trec din alte camere. Înțelegeți să fiți creștini și iubitori de Dumnezeu și de Lege — mergeți la biserică și jurați credința la Sfântul altariu — și nu în camere — unde se pot și injura oamenii reciproc de cele sfinte.

Și voi fecioarelor culte și trecute prin școli — puneți legământ și făgăduință — că actul cel mai frumos din viața voastră nu il faceți decât în Sfânta Biserică — dacă voiți să fiți fericite și să aveți scut de apărare pe Dumnezeu.

Refuzați mâna unui mire, care cere să faceți cununie în casă, căci cununiele în casa și divorțurile sunt surori ale păcatului.

Voi profesori de religie, puneți stăruințe și altoiți alt suflet în evelele voastre, căci altcum mergem pe calea pierzări, — și pe calea sigură a destrămării vieții familiare, care este și baza Statului și temeliea bisericeii.

În mâna voastră a profesorilor de religie stă steaua fericirii odraslelor pe cari aveți să le dați societății de mâine.

Puneți ulei în candela credinței fecioarelor ca să fie provăzute când vine mierele lor.

Ș T I R I

AVIZ! Preoții cari nu vor trimite tablourile statistice cerute cu ordinul nostru Nr. 7009 și Nr. 7199 până cel mult la 5 Martie nu vor primi salariul pe trimestrul acesta. Terminul a fost accentuat pe ziua de 15 Februarie. Se aduce aceasta la cunoștință tuturor celor în restanță spre orientare și conformare.

* * *

A. S. R. Principesa Ileana a făcut în săptămâna trecută o vizită oficială la Iași, în orașul de care își leagă amintirile dureroase ale pribegiei din 1917. Principesa a fost foarte emoționată revăzând aceste locuri de tristă aducere aminte. A fost întâmpinată cu multă căldură și dragoste de toate autoritățile și publicul orașului, care i-a făcut ovații și manifestații de alipire și iubire neprihănită. A. S. a îngenunchiat în fața altariului din catedrala din Iași mulțumind lui Dumnezeu, cu lacrimi în ochi, de marea sa îndurare care plângerea într-o bucurie mare a schimbat-o. Principesa a petrecut trei zile în Iași, iar la depărtare a declarat că va păstra o eternă amintire a primirii și a manifestațiilor care i s'au făcut de către ieșeni....

Danii pentru catedrală. În zilele din urmă am primit și confirmăm cu mulțumită primirea sumei de 100.000 Lei dela Societatea națională de gaz metan — Direcțiunea Generală București, pentru zidirea catedralei noastre, — apoi 1000 Lei dela dl Dr. Gavril Buzura, notar public în Tg.-Lăpușului, 500 Lei dela dl avocat Dr. Ion Petruțiu, 300 Lei dela dl Nicolae Perhaița primar, 500 Lei dela dl prot. V. Gan din Baia de Arieș, 100 Lei dela dl Dr. V. Hango adv. Dej, 3374 Lei dela păr. Aug. Bodea din Ciceu-Giurgești, 1000 Lei dela dl D. Voniga, comerciant în Cluj, 300 Lei dela credincioșii din comuna Libotin (tractul Lăpuș), în total: 107.074 Lei. Colecta anterioară: 49.310 Lei. În total: 156.384 Lei.

Membrii Consistoriului central. I. P. Sa Patriarhul Miron a confirmat ca membrii în Consistoriul spiritual central, pe următorii preoți: *Membri ordinari:* dr. Vasile Gheorghiu, *președinte*, profesor universitar, Cernăuți; Serghie Bejan, directorul școlii spirituale din Chișinău, Ilie Beleuță, prof. la Academia teologică, Sibiu; Vasile Pocițan, parohul bisericii „Sf.-ții Voevozi“, București; V. Constantinescu, parohul parohiei „Mărăței“, P.-Neamț. *Membrii supleanți:* Ilie Tocan, profesor la facultatea de teologie, Chișinău; E. Niculescu, profesor, Cluj; arhipresviterul stavrofor Mihail Bendescu, Crasna; Constantin Dinescu, preotul bisericii „Nicorița“, Iași și I. Pretorian din Craiova.

Monument mitropolitului Șaguna. Eforia liceului Șaguna a lansat un apel pentru ridicarea unui monument mitropolitului Andrei Șaguna în fața liceului din Brașov.

Posturi vacante de învățători. Ministerul instrucțiunii a întocmit un tablou general cu posturile vacante în învățământul primar rural și urban. Din acest tablou rezultă că în învățământul primar urban sunt vacante 348 de posturi, iar în cel rural 7171. sau un total de 7519 posturi vacante. La grădinițele de copii rurale și urbane sunt vacante 848 de posturi. Prin urmare sunt în întreg învățământul primar din țară 8523 de posturi neocupate. La aceste se pot adăuga și cele 243 de posturi vacante în învățământul supra-primar (cursuri complementare).

Preoți omorîți. Doi preoți catolici americani prinși de chinezi într'un district din Hoa-Peh, au fost torturați și omorîți. Casa lor a fost incendiată și distrusă.

Pregătiri de război. Se anunță din Varșovia că după informațiile primite din Moscova, în răsăritul îndepărtat al Rusiei se pregătește de către puterile sovietice—mobilizarea. Informațiile date din acest ținut al Moscovei dovedesc reluarea unor serioase măsuri militare. În ținuturile maritime și la Zabaical s'au chemat recruții din contingentul 1927. Soldații din contingentul 1925—1926 vor fi reținuți în rândurile armatei. Cercurile de recrutare verifică tablourile rezerviștilor. S'a anunțat oficial prezentarea celor ce au făcut parte din armate roșie în epoca comunismului miitar și războiul civil. Toate depozitele se completează cu alimente, echipamente și medicamente. Aceste pregătiri, puterile sovietice le declară populației ca măsuri de precauțiune în caz dacă armata albă (țaristă) cu ajutorul Japoniei și Angliei ar vrea să răpească Vladivostocul și ținuturile maritime.

Magistrații și corporațiile bisericești.

La intervenția bisericii noastre către Ministerul de Justiție, de a se permite magistraților să facă parte din corporațiile bisericești, Ministerul de Justiție prin adresa sa din 5 Nov. 1926 Nr. 84.086 avizează, că permite ca magistrații să facă parte ca membri în corporațiile bisericești, însă numai pe 6 luni cel mult, după expirarea cărui interval de timp, față de prohibițiunea expres dictată de art. 126 din legea pentru organizarea judecătorească, va fi nevoit a refuza ori-ce autorizațiune de această natură, toți magistrații urmând a se retrage din corporațiile bisericești.

Noul tarif al C. F. R. Subsecretariatul căilor ferate a întocmit definitiv nouile tarife cfr. carise vor pune negreșit în aplicare cu începere dela 1 Martie 1927. Pentru călătoriile cu trenurile accelerate și exprese se va plăti prețul biletului de tren personal, plus o suprataxă pe zone. Aceste asupra taxe au fost definitiv s'abilite după cum urmează: La accelerate dela 1—75 kilometri 80 de lei clasa I. 60 lei clasa II și 30 lei clasa III. Dela 75—150 kilometri 160 lei clasa I, 120 lei clasa II și 60 lei clasa III. La distanțe peste 150 kilometri 240 lei clasa I, 180 lei clasa II și 90 lei III. La exprese dela 1—75 kilometri 120 lei clasa I și 80 lei clasa II. Dela 75—150 kilometri 240 lei clasa I și 160 lei clasa II. La distanțe peste 150 kilometri 360 lei clasa I și 240 lei clasa II. Prețurile clasei IV au fost fixate la o jumătate din valoarea biletelor de clasa III cele ale clasei III la două treimi din valoarea biletelor de clasa I și cele de clasa II la două treimi din valoarea biletelor de clasa I.

Donațiuni. George Jucan și soția Ana din Poiana (prot. Turda) au dăruit bisericii noastre de acolo 2 iugăre pământ. Văduva Maria Ion Lascu din Vințul-de-Jos a donat bisericii noastre din Vurpar 1 iugăr pământ în preț de 5000 lei. Rus Ion I. Vasile din Peteritea (tractul Lăpuș) a dăruit bisericii un pământ în preț de 4000 lei.

Manuscrise vechi. În arhiva colonială din Sevilla, s'a descoperit un document istoric din 1547. E testamentul marelui cuceritor spaniol Ferdinand Cortez. Intre altele el cere slujbe religioase pentru inamicii uciși de armatele sale și clădirea de școli în Mexic pentru învățământul catolic-spaniol.

Alt manuscris vechi s'a aflat la Roma. Are 37 pagini în limba greacă și conține povestirea vieții lui Isus de către unul din discipolii săi, Iosif din Ierusalim. Manuscrisul datează din a 70-a eră creștină.

Grozăvescu, marele tenor român dela Opera din Viena, care se bucura de renume mondial, a căzut victimă unei tragedii conjugale. Acum patru ani s'a căsătorit cu o evreică din Ardeal. A dus însă o căsnicie nenorocită. Nevasta suferea de mare gelozie. Grozăvescu urma să plece în turneu la Berlin. D-na Grozăvescu l-a rugat să-l însotească și ea. Bărbatul a refuzat-o însă. D-na Grozăvescu își pusese bagajul în cufărul soțului ei. Grozăvescu însă observând aceasta s'a infuriat și i-a aruncat lucrurile. Apoi a împins-o într-o odaie, dar în momentul când voia să încuie ușa camerei în care o închisese, d-na Grozăvescu a tras un foc de revolver lovindu-l în cap și omorându-l pe loc. Ea s'a lăsat apoi să fie arestată în liniște. — Grozăvescu a fost adus la Lugoj și înmormântat cu mare alai.

Serbare în cinstea României. Cercul arheologic din Roma a organizat o serată artistică în cinstea României, cu concursul societății studențești, „Dacia-Traiană“. Programul a fost alcătuit din cântece și poezii românești. Profesorul Miloia a vorbit despre arhitectura românească. Au asistat un numeros public intelectual și ministrii Lahovary și Pennescu, membrii legației și coloniei române.

Dezbinare între bapțiști. „Biserica și Școala“ din Arad scrie: Bapțiștii din jurul Aradului perd terenul pe zi ce trece. Uiii revin la ortodoxie, iar alții se fac Penticostaliști. Ce sunt aceștia din urmă? Ei spun că se revarsă asupra lor Duhul Sfânt ca și asupra Apostolilor în ziua cincizecimei. De aici numele lor după grecescul Penticosta-cincizeci. În clipa când simt revărsarea de sus, acești oameni patologici sunt cuprinși de tremurări. Alta este că oare nu se fac a tremura? Trebuie să le spunem că vor tremura la judecata lui Dumnezeu pentru faptele și purtările lor.

Conferințe. Vineri, în 18 Februarie a ținut dl Ion I. C. Brătianu o conferință interesantă la Ateneul Român despre „Situția politică externă de a criza balcanică până la Pacca dela St. Stefano“. Conferința face parte din ciclul conferințelor organizate de Universitatea liberă din București pentru Comemorarea semicentenarului războiului dela 1877—1878.

Organizație nouă. Autoritățile bulgare au descoperit în interiorul închisoarei centrale din Sofia o puternică organizație conspirativă, care

lucra pentru înlesnirea evadării tuturor închișiilor politici și deținuților de drept comun. Organizațiunea dispunea de 86 membri și își asigurate sprijinul unora din funcționarii închisorii și soldaților de gardă. Intre cei cari urmau să evadeze, se află numeroși comuniști cari sunt condamnați la moarte.

tisface în întregime hotărârile Consiliului parohial luate în ședința din 10 Noembrie 1926, p. 1—8 referitor la îndatoririle de paroh. Fără aceasta declarație concurenții nu vor fi luați în candidație.

Cluj, 22 Ianuarie 1927.

Nicolae Vasiu
protopop.

BIBLIOGRAFIE

P. O. D. Matei Voileanu, venerabilul consilier al consistorului din Sibiu a scos de curând în tipar două cărți.

1. *Icoane din viața bisericii Anui 1804.* Este o carte prețioasă, care cuprinde însemnări și date istorice din protocoalele ședințelor consistoriale din anul 1804. În această carte de valoare, aflăm zbulciul și greutățile prin care a trecut biserica noastră ortodoxă la începutul veacului al 19-lea. Prețul cărții este 30 lei.

2. *Biserica Românilor din Ardeal în veacul XVIII.* Cuprinde cele trei statistici dela 1733, 1750 și 1762, pe cari le analizează dovedind multele nedreptăți ce a avut să sufere biserica noastră în veacul acesta.

Le recomandăm cu deosebită căldura preoților nostru. Se pot comanda la librăria arhiepiscopalească în Sibiu.

Nr. 110—1927.

3—3

CONCURS

Intrând la concursul prim numai 2 petiții, una întârziată iar una neinstruită conform condițiilor din concurs. — Consiliul parohial în ședința dela 22 Ianuarie a decis să publicăm un concurs nou, pentru ocuparea postului de paroh II. în parohia de clasa *primă Cluj*, cu termen de 45 de zile dela întâia publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

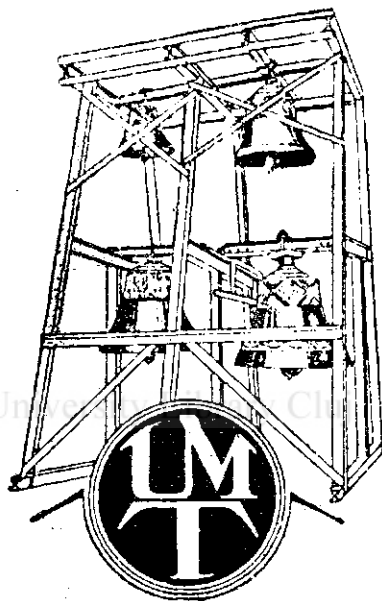
1. Retribuțiile dela Stat;
2. 32 iugăre sesiune parohială;
3. Până la aflarea unei locuințe în natură, un echivalent de chirie în suma de 1500 lei lunar;

4. Venitele stolare aprobate de autoritatea bis. superioară.

Dela candidați se cere cvalificație pentru parohii de clasa I. cu bacalaureat și să se prezinte în termenul deschis, cu încuviințarea prealabilă a protopopului, în parohie pentru a cuvânta și eventual a celebra.

Pe lângă documentele reglementare, candidații vor anexa o declarație că vor sa-

UZINELE METALURGICE ∞ TIMIȘOARA S. P. A. ∞

Timișoara,
IV., Str. Andr.
Mureșanu 3.

Telefon 23—42

CLOPOTE

din material de prima calitate, scaune de fer, armonie și acord perfect.

Rugăm, cereți oferte și informațiuni detaliate gratuit.

NOVOTNY

Fondat:
1872.

Cea mai mare
Turnătorie
de
clopote
din țară

Strada
Lunei 4.